

## **SPODNJA PANONIJA**

Po končanih vojnah z Avari so franki ustanovili mejno grofijo Spodnjo Panonijo. Ustanovljena je bila iz obrambnih razlogov. Osamosvojena Velikamoravska, zlasti pa Bolgari so ogrožali meje frankovske države.

Okoli leta 840 je frankovski kralj Ludvik Nemški podelil v fevd del Spodnje Panonije slovankemu knezu Pribini, ki je po osamosvojitvi zbežal iz moravske, Središče fevda je postal Blatograd.

Leta 847 je postal Pribina mejni grof Spodnje Panonije. T aje takrat obsegala obsežno ozemlje od Rabe do Donave. Njegova najpomembnejša naloga je bila obramba meje pred Bolgari in Moravani.

V opustošeni Panoniji je naseljeval koloniste iz Karantanije in Bavarske, med kolonisti pa so prevladovali Slovani. Tako je povečal gospodarko in vojaško moč grofije. Po njegovi smrti je kot frankovski vazal delo nadaljeval njegovsin Kocelj.

Leta 869 se je v protifrankovskem uporu Kocelj povezal z velikkomoravskim kmezom. Čeprav je bil uspeh kratkotrajen, je postala spodnja Panonija Od 869 do 974 politično in versko samostojna. Nekaj časa je deloval v Blatnem kostelu grški misijonar Metod. Na Kocljevo pobudo je postal škof in kasneje še nadškof. Tako je Spodnja Panonija postala središče slovenskega cerkvenega in kulturnega delovanja. Nemška cerkev se je zaradi tega iz S. Panonije umaknila.

Brata Konstantin in Metod sta bila zelo izobražena. Na prošnjo velikomoravseka kneza sta prišla na Moravsko. Tam sta skupaj z učenci širila krščansko vero v slovanskem jeziku. Za boljše delo je Konstantin razvil novo pisavo glagolico, ki je bila prva slkovenska pisava. Napisala sta tudi nekaj verskih knjig. Delo Metoda se je zaradi latinske duhovščine končalo za zaporom, vse učence pa so izgnali. Nemška duhovščina je zatrla metodovo delo, ko je izginil Kocelje, Metod pa je deloval naprej na Moravskem.

V Panonijo so konec 9.st. prišli Madžari, ki so kmalu asimilirali in iztrebili staro prebivastvo. S tem so bile tudi prekinjene povezave med zahodnimi in južnimi Slovani.

Zaradi Madžarskih napadov je bilo Slovensko ozemlje zopet združeno konec 10.st.. Iz obrambnih razlogov je nastala Velika Karantanija z vojvodino Koroško. Že v 11.st. pa je razpadla na Koroško, Štajerko, Kranjsko in Istro.